

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
T 01 30 05 100
F 01 30 05 199
www.zrss.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Tema:

Integracija tujega jezika (Integrativni pristop)

Marlies Camboni

Avtor: (Prevod dr. Saša Jazbec)

September, 2009

O avtorici

Marlies Camboni je ravnateljica osnovne šole Iffezheim v Nemčiji, ki ima status hospitacijske šole za zgodnje učenje tujih jezikov. Cambonijeva izvaja spopolnjevanja učiteljev pri zavodu za šolstvo v Baden-Badnu ter je članica komisije za pripravo učnih načrtov za učenje tujih jezikov v osnovni šoli.

Povzetek

Prispevek je pledoje za integrirani pouk učenja tujih jezikov v nižjih razredih osnovne šole. Avtorica navaja nekatera splošna spoznanja in na primeru iz prakse pokaže in poskuša utemeljiti smiselnost integriranega pristopa, ki ga naj po njenem mnenju izvajajo razredne učiteljice in učitelji.

Integracija tujega jezika (Integrativni pristop)

Integracija je eden izmed možnih didaktično metodičnih načinov vzpodbujanja učenja tujih jezikov v osnovni šoli. Integrativni pristop omogoča učiteljem in učiteljicam, da otrokom približajo tuji jezik tako, da ga uporabljajo pogosto in naravno v vsakdanjih situacijah.

Tuji jezik lahko načeloma integriramo v vse dejavnosti vsakodnevnega dela in življenja v šoli.

Tuji jezik ni izoliran predmet oz. nek tujek v šolskem vsakdanu, temveč njegovi evidentni del. Jezik nam neposredno omogoča marsikaj, z jezikom lahko poimenujemo stvari, ki se jih se učimo v šoli, lahko izražamo svoje misli in ideje in če se izražamo z jezikom, dosežemo, da nas drugi razumejo. Tuji jezik je nekaj samo po sebi umevnega in vpliva na izvenšolsko življenje otrok. Kako lahko integracijo tujega jezika uresničimo v praksi? V nadaljevanju je navedenih nekaj praktičnih izkušenj:

Možnosti integracije v praktičnem delu

Število ur pouka v osnovni šoli se z uvedbo tujega jezika poveča za dve uri na teden. Ti dve uri nista eksplicitno namenjeni tujemu jeziku, temveč ima učitelj ali učiteljica možnost, da dozira pouk tujega jezika, kar pomeni, da tuji jezik poteka sicer v obsegu 90 minut na teden, a v krajših intervalih po 15 min.

V tujem jeziku lahko potekajo dnevne rutine, kot na primer: pozdravljanje, izražanje počutja, imenovanje datuma, pogovor o vremenu, pozdravna pesem itd. Učitelj ali učiteljica ponazori upovedano z dodatnimi materiali in tako otroci postopoma ponotranjijo te strukture, jih razumejo, predelajo in začnejo tudi uporabljati.

V šolsko delo lahko tuji jezik integriramo vedno tudi takrat, ko se poslavljamo, čestitamo za rojstni dan, koga pozovemo, da izvede določeno dejanje, dajemo navodila, pohvalimo itd. Tuji jezik je lahko del aktivnosti, ki presegajo meje pouka, kot na primer šolsko praznovanje, v katerega lahko idealno vpletemo pesmi, besedila, igre, razstavo o deželi, katere jezik se učimo, partnerske šole itd.

Če poteka pouk, kot je bilo opisano zgoraj, potem ne dosežemo tega, da bi bili otroci paritetno bilingvalni, dosežemo pa lahko, da postanejo parcialno bilingvalni. Ta parcialna bilingvalnost se nanaša na delna področja neke teme.

Primeri tem za integracijo:

- živali v nekem življenjskem okolju, njihov izgled, njihovo gibanje in prehranjevanje,
- reševanje manj zahtevnih matematičnih nalog,
- navodila in igre pri športni vzgoji,
- barve, materiali in dejavnosti pri likovni vzgoji in tehnični vzgoji,
- pesmi in rime v tujem jeziku,
- projekti – medpredmetno povezovanje ali povezovanje različnih razredov.

V intuiciji otrok ima integrirano, vsebinsko orientirano učenje jezikov očitne prednosti: ne deli tega, kar je tesno povezano (vsebina in jezik) in dopolnjujeta se materni in tuji jezik.

Otroci ne ločijo med učenjem jezika in učenjem neke nejezikovne vsebine.

Primer iz prakse

V 4. razredu osnovne šole v Iffezheimu imajo na urniku likovno/tehnično vzgojo. Učenke in učenci bodo pridobili svoje prve izkušnje s potiskovanjem blaga. Razredna učiteljica poveže to delo s poukom francoščine. Zjutraj se na začetku ure učenke in učenci ter učiteljica pogovarjajo o vremenu. Ta ritual se ponavlja že dlje časa in otroci že poznajo ustrezna izrazna sredstva:

L: Nous sommes quel jour aujourd'hui?

Učit.: Kateri dan je danes?

S1: Lundi

Učenka 1.: Ponedeljek

L: Très bien, et quel date?

Učit.: Zelo dobro, in kateri datum je danes?

S2: Lundi, le 11 décembre 2000.

Učenka 2: Ponedeljek, 11. december 2000.

L: Oui, tu peux écrire la date au tableau.

Učit.: Točno, datum lahko napišeš na tablo.

S2 je napisala datum na tablo.

L: Regardez, quel temps-fait il?

Učit.: Poglejte, kakšno je danes vreme?

S1: Il fait mauvais.

Učenka 1: Slabo.

S2 Il fait froid.

Učenka 2. Mrzlo.

Na vremenski uri učenci in učenke pokažejo ustrezne simbole.

V nadaljevanju razloži učiteljica, da bi danes radi začeli s tiskanjem na blago. V tujem jeziku – francoščini razloži učenkam in učencem, kakšne materiale bodo potrebovali in kako bodo z njimi ravnali, pri čemer razlago ponazori z materiali. Otroci že poznajo barve in ponuja se priložnost, da jih ponovijo in povežejo z učno vsebino.

Praktična aktivnost otrok pokaže učiteljici, ali so jo učenke in učenci razumeli. Vprašanja otrok so v njihovem maternem jeziku, v nemščini. Učiteljica pa jim lahko odgovarja v francoščini in pri tem odgovore ponazarja z realnimi predmeti.

Spremembe v življenju šole

Iz zgoraj navedenega lahko izpeljemo sklep, da je razredni učitelj ali učiteljica najbolj primeren za poučevanje tujega jezika na tej stopnji.

To pa ni možno v vseh primerih. Na razredni stopnji bodo tako učili tudi učitelji tujega jezika. Čeprav je organizacijsko izjemno zahtevno, pa velja razmisliti, kako bi presegli 45-minutni okvir dela, se prilagodili vsebinskemu delu in otrokom ponudili dovolj jezikovnih dražljajev.

Otroci sicer vedo, da njihovi učitelji ali učiteljice tujega jezika francoščine ali angleščine niso materni govorci, a se pri zanimivem, zabavnem pouku ustvari pozitivna podoba

učitelja ali učiteljice, otroci imajo veselje do pouka, doživljajo uspeh, napredujejo v tujem jeziku in pridobivajo vedno boljše in več možnosti izražanja v tujem jeziku.